

Rezumat

15.817.06.30A Monitorizarea competitivității economice a Republicii Moldova în context regional și mondial și direcții de ameliorare și dezvoltare din perspectiva implementării Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană

În condițiile globalizării unul din obiectivele principale pentru orice stat al lumii este creșterea competitivității economice. Cu referință la Republica Moldova, pentru atingerea acestui obiectiv se consideră a fi necesare schimbări calitative radicale în toate domeniile de activitate socială și economică. În acest context, a fost efectuată evaluarea factorilor principali de asigurare a competitivității Republicii Moldova în context regional și mondial din perspectiva implementării Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană și corespunzător Foii de parcurs privind ameliorarea competitivității, precum: resursele umane, accesul la resurse financiare, infrastructura transporturilor, infrastructura energetică, infrastructura calității, dezvoltare societății informaționale, facilitarea comerțului, impozitarea și administrarea fiscal, Știința, tehnologia și inovația, concurența. Au fost identificate o serie de constrângeri și probleme cu care se confruntă Republica Moldova cu referință la fiecare din grupele de factori indicate mai sus și analizați.

Un rol deosebit în asigurarea și dezvoltarea competitivității trebuie să-i revină statului, prin stabilirea și întreprinderea de măsuri concrete în vederea atingerii acestui obiectiv, precum: formarea cadrului legal, asigurarea respectării legislației și a ordinii publice; asigurarea stabilității macroeconomice; continuarea reformei instituționale; îmbunătățirea calității serviciilor publice, garanțiile sociale și protejarea mediului; contribuire la dezvoltarea economică printr-o politică eficientă de menținere și dezvoltare a concurenței, investiții în educație și cercetare, inovare, susținerea dezvoltării unor ramuri cu un nivel mai mare de inovare, protejarea proprietății; asigurarea unor schimbări structurale în economie, inclusiv prin dezvoltarea antreprenoriatului public. Este firesc, că statul nu trebuie să substituie mecanismele economiei de piață, dar trebuie să asigure astfel de reguli ale jocului, care să asigure o concurență liberă și corectă pe piață.

În măsura în care obiectivul de integrare europeană și intenția de integrare în economia mondială include Republica Moldova în concurența națiunilor, se propune a considera evaluarea competitivității țării și identificare unor direcții posibile de creștere a acestora ca o prioritate națională și o necesitate majoră. În acest context, pentru evaluarea competitivității naționale se recomandă utilizarea metodelor instituțiilor și organizațiilor internaționale cu unele adaptări la specificul țării noastre.

Republica Moldova are nevoie de o politică în domeniul competitivității, care însă nu trebuie privită ca o parte a politicii economice la general, dar însăși politica economică în ansamblu trebuie să fie orientată spre creșterea competitivității. Competitivitatea națională trebuie să se bazeze pe întreprinderi competitive, care să-și identifice corect domeniile de activitate și nișele de piață. În acest context, se propune crearea unei structuri statale responsabile de monitorizarea permanentă a competitivității și identificarea focarelor de creștere a competitivității, în mod deosebit, a companiilor inovative, indiferent de domeniul în care activează, în vederea susținerii acestora. Aici trebuie să fie acceptate și intervenții ale statului în vederea susținerii creșterii competitivității, inclusiv prin garanții pentru creditele destinate exportului de bunuri, credite fiscale, crearea de parcuri industriale, dar și coparticiparea prin investiții directe în proiecte de perspectivă.

În măsura în care se constată că conceptul de competitivitate națională, la baza căruia se află pilonii și indicatorii de asigurare a competitivității, folosiți în elaborarea clasamentelor

internaționale a competitivității, și în baza cărora concurează statele lumii, are o importanță deosebită în asigurarea unei creșteri economice sustenabile și îmbunătățirea competitivității țării la nivel internațional, se propune o matrice de dezvoltare a competitivității, bazată pe dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovații, orientată spre: lichidarea discrepanțelor critice în competitivitate, după care Republica Moldova rămâne cu mul în urma altor state ale lumii, în conformitate cu Rapoartele anuale ale Competitivității Globale; stabilirea priorităților și susținerea dezvoltării unei economii bazate pe cunoaștere și în Republica Moldova; asigurarea unei creșteri economice sustenabile, prin folosirea eficientă a resurselor și responsabilizarea socială a mediului de afaceri; asigurarea unei unități sociale în vederea atingerii obiectivelor propuse, prin unificarea eforturilor statului, mediului de afaceri, cercetării, societății civile etc, adică asigurarea unui parteneriat eficient între toți actorii sociali și de afaceri.

În condițiile unui mediu tot mai global și dinamic în care activează, întreprinderile au nevoie de găsirea și implementarea unor noi soluții, care să le permită o funcționare adecvată. În acest context, aplicarea unui marketing eficient devine un factor important al asigurării și dezvoltării competitivității economice, iar în elaborarea politicii sale de marketing, întreprinderea trebuie să pornească de la primatul consumatorului în cadrul pieței și prezența concurenței, iar deciziile strategice și tactice, întregul instrumentar de marketing, programele și planurile de marketing trebuie să fie orientate spre asigurarea și dezvoltarea competitivității întreprinderii. Devine necesară și reevaluarea modului în care agenții economici își desfășoară activitatea de marketing în vederea acceptării marketingului ca o filozofie a afacerilor, și nu doar la nivelul compartimentului de marketing, dar la nivelul întregii întreprinderi.